

AFO 44

Mezinárodní festival populárně-
vědeckých a dokumentárních filmů
Academia film Olomouc

44. Mezinárodní festival populárně-vědeckých a dokumentárních filmů Academia Film Olomouc 2009

Závěrečná tisková zpráva, 19. 4. 2009

Ve dnech 14. – 19.4 proběhl v Olomouci 44. ročník festivalu **Academia film Olomouc**, který dlouhodobě mapuje širokou oblast populárně-vědecké a dokumentární kinematografie. O tom, že AFO není pouze úzce vyprofilovanou akcí pro akademickou obec, se i letos přišli přesvědčit tisíce diváků všech věkových kategorií.

„Academia film Olomouc se v letošním roce stal značkou programové a organizační kvality a největším evropským festivalem populárně-vědeckého filmu. Tisíce diváků a stovka hostů ocenili živé tempo festivalu, naplněné sály i nádherné prostředí, v němž se akce odehrává. Naprostou raritou je, že se během posledních tří let na AFO neodehrála ani jedna změna v avizovaném festivalovém programu.“

Petr Bilík, ředitel festivalu

Důkazem vzrůstající prestiže festivalu byla i přítomnost významných hostů na slavnostním zahájení. Vedle rektora UP Lubomíra Dvořáka to byl předseda Poslanecké sněmovny Miloslav Vlček, hejtman Olomouckého kraje Martin Tesařík, olomoucký primátor Martin Novotný, náměstek ministra školství Jakub Dürr, arcibiskup Jan Graubner, senátor Jan Hálek a další.

PROGRAMOVÉ BLOKY

Soutěžní sekce

Do Světové soutěže a České soutěže se letos přihlásilo kolem 300 filmů z celého světa. Do soutěžních sekcí bylo zařazeno 36 z nich.

Mezinárodní festival populárně-
vědeckých a dokumentárních filmů
Academia film Olomouc

Studio

„Struktura nesoutěžní sekce Studio se oproti předešlým ročníkům snažila zohlednit možnou šíři toho, co nazýváme vědeckým poznáváním světa. Její hlavní charakteristikou byla především pestrost. Diváci si v programu mohli vybrat z bloků zabývajících se od astrofyziky, práva, environmentální tematiky až například po gender či nové technologie,“ zhodnotil letošní festivalový program hlavní dramaturg Jakub Korda.

Přehled sekcí:

Tajemství vesmíru
Experiment na lidech
Pocta – Mark M. Rissi
Rissi Choice
Objev Discovery – Time Warp
Dr. House – Pravda, nebo mýty?
Genderr
Retrospektiva – Bohumil Vošahlík
Retrospektiva - Popular Science
Film a ideologie – Bánská Bystrica 1959
Kamerou do historie
Made in U.S.A.
Pohledem – Jan Gogola ml.
Nová média a technologie – Podcast a videocast
Podle práva
České lékařské filmy
Dobrodružství oceánů
UP uvádí...

DOPROVODNÝ PROGRAM

Koncerty

Vrcholy hudebního doprovodného programu bylo vystoupení dua Čoko Voko, které svou svéráznou parodií bavilo plné nádvoří Konviktů při slavnostním zahájení, a především pak koncert skupiny Ohm Square. Ta koncertně vystoupila po dlouhé pauze a v Olomouci vůbec poprvé. Kapela dostala do varu zcela zaplněný U-klub a s festivalovými diváky se po skončení koncertu bavila až do ranních hodin. Účastníkům AFO dále zahráli i skupiny Sunshine, Narcotic Fields, Dorian Gray's Prostitutes, No Heroes či Mário Bihári a hosté.

Výstavy

Desítky návštěvníků se sešly na vernisáži výstavy kultovního československého komiksu Vzpouza mozků, který osobně uvedl jeho scénárista Václav Šorel. Souběžně s ním představil svou performanci se zvukovými objekty nizozemský umělec Pascal Petzinger, který byl i členem mezinárodní poroty AFO 2009. V prostorách Konviktů byly také prezentovány návrhy z veřejné soutěže na festivalovou grafiku, v níž se letos sešlo téměř 100 grafiků a 150 grafických studií.

Projekce na náměstí

Každý den trvání festivalu probíhaly projekce dokumentárních filmů na Horním náměstí a díky hezkému počasí měly úspěch u olomoucké veřejnosti. Například na projekci filmu Slepé lásky se podle slov promítače Jiřího Čáslavského sešlo více než 400 diváků.

Mezinárodní festival populárně-
vědeckých a dokumentárních filmů
Academia film Olomouc

FESTIVALOVÉ CENY

Festivalová ocenění byla rozdána v pátek 17. 4. pod moderátorskou taktovkou herecké dvojice **Simona Babčáková a Johana Švarcová**.

Porota Světové soutěže (ve složení Jeff Lieberman, Andrew Millington, Antonella Testa, Pascal Petzinger a Mark Rissi) měla za úkol udělit cenu jednomu z 19 filmů. Podle slov jejího mluvčího Jeffa Liebermana bylo velmi těžké vybrat pouze jeden snímek, a tak si neodpustil zmínit při ceremoniálu celkem tři tituly, které jej zaujaly. **Cenu za nejlepší světový populárně-vědecký dokumentární film** nakonec porota přičkla snímku **Muži v nebezpečí** (režie Sylvie Gilman, Thierry de Lestrade).

Film přináší aktuální pohled na zásadní civilizační změnu, kdy výrazně klesá počet mužských spermií, schopných oplodnění. Podle řady vědců je problém mužského reprodukčního potenciálu podobně vážný jako globální oteplování - za padesát let se produkce spermií snížila v průměru o padesát procent.

"Snímek Muži v nebezpečí je naprosto výjimečným počinem. Od prvního záběru dokázal strhnout divákovu pozornost, přičemž vynalézavě propojoval svět vědy se společenskými i politickými činiteli a zodpověděl řadu zásadních otázek," zdůvodnil výběr poroty jeden z jejích členů Andrew Millington.

- cenu vyhlásil Jeff Lieberman a předal ji náměstek hejtmana Olomouckého kraje Radovan Rašňák.

Porota České soutěže (ve složení Ivan Klimeš, Michaela Appeltová, Petr Jančárek, Steve Lichtag, Stanislav Vaněk) předala **Cenu za nejlepší český populárně-vědecký dokumentární film** snímku **Zapomenuté transporty do Polska** (režie Lukáš Příbyl). O festivalovou cenu se ucházelo 17 snímků.

Zapomenuté transporty do Polska je film uzavírající unikátní čtyřdílný cyklus a sleduje osudy mužů a žen z Československa, kteří byli odvezeni do ghatt a lágrů v Lublinu, Zamošci, Piaski, Sobiboru a Sawinu. Jedinou možností přežití znamenal útěk do nehostinného kraje, jehož obyvatelstvo bylo povětšinou nepřátelské a kde se život Žida rovnal pěti kilogramům cukru.

- cenu vyhlásila mluvčí poroty Michaela Appeltová a předal ji náměstek primátora města Olomouce Ladislav Šnevajs

Shodou okolností byla na poslední den festivalu naplánována vůbec poprvé projekce všech dílů cyklu Zapomenuté transporty. Diváci v zaplněném sále tak měli možnost po každém snímku živě diskutovat s autorem projektu Lukášem Příbylem, a nikomu nevadil ani fakt, že se celý blok protáhl na více než 8 hodin.

Cena za přínos populárně-vědecké kinematografii byla letos udělena dokonce dvěma osobnostem. Švýcarskému dokumentaristovi, angažovanému ochránci práv zvířat **Marku Rissimu**, a **Jeffu Liebermanovi**, spoluautorovi populárně-vědeckého cyklu jménem Time Warp. Televizní stanice Discovery Channel, která pořad produkuje, dokonce přerušila na několik dní natáčení druhé série tohoto pořadu, aby mohl Jeff Lieberman navštívit festival.

- ceny předali ředitel AFO 2009 Petr Bilík a rektor UP Lubomír Dvořák

Cena studentské poroty byla udělena filmu **Vizita mezi životem a smrtí aneb Kdo bude léčit doktora Dušku a jeho partu?** (režie Marek Sklář)

- cenu vyhlásil zástupce poroty Zdeněk Hamřík a předal ji rektor UP Lubomír Dvořák

AFO 44

Mezinárodní festival populárně-
vědeckých a dokumentárních filmů
Academia film Olomouc

Cena diváků připadla filmu **Porozumět knize života** (režie Jack Micay)

Čtení lidského genomu (této Knihy života) je jen prvním krokem, tím druhým a podstatnějším je schopnost mu porozumět, pochopit kódy bílkoviny v DNA. Snímek, využívající výzkumu světových odborníků, jako jsou nositelé Nobelovy ceny Hamilton a Michael Smithovi, ukazuje pomocí přesvědčivé animace řadu technik používaných k čtení a porozumění genetické informace.

- cenu předala členka studentské poroty nominovaná Lékařskou fakultou UP Zuzana Nudzajová

Dále byla v rámci AFO 2009 udělena následující ocenění

Cena časopisu Vesmír za nejlepší český dokument v oblasti přírodních věd filmu **Štětcem a mačetou** (režie Vladimír Šimek)

- cenu vyhlásil a předal redaktor časopisu Stanislav Vaněk

Cena časopisu Dějiny a současnost za nejlepší český dokument v oblasti humanitních a společenských věd filmu **V hlavní roli Gustáv Husák** (režie Robert Sedláček)

- cenu vyhlásil a předal člen redakční rady časopisu Ivan Klimeš

Cena děkana FF UP pro nejlepší krátkometrážní snímek filmu **Pravztahy aneb Jak vnučka a babička tahaly řepu a nemohly ji vytáhnout** (režie Veronika Janečková)

- cenu vyhlásil a předal děkan FF UP Ivo Barteček

Soutěž studentských filmů V.Ř.E.D. pak vyhrál snímek **Venia** (režie Jan Haluza)

- cenu vyhlásil a předal člen poroty Zdeněk Blaha

HOSTÉ

I letos přivítala filmová Olomouc celou řadu zajímavých osobností kinematografického i vědeckého světa. K nejdůležitějším hostům festivalu patřili bezesporu americký moderátor a producent **Jeff Liebermann**, novinář, bývalý korespondent CNN a držitel prestižního ocenění Emmy **Andrew Holtz**, teoretický fyzik a blogger **Luboš Motl**, režisér pamětník **Ladislav Helge**, odborník na nová média **Miloš Čermák** nebo nizozemský soundartista **Pascal Petzinger**. Navzdory komplikovanému zranění, které si přivodil při natáčení v Číně, se festivalu alespoň virtuálně přes telemost zúčastnil i aktivista a filmař **Mark Rissi**, který tak divákům představil výběr ze svých aktuálních filmů.

Další festivaloví hosté:

Abrhám Josef, Adler Rudolf, Appeltová Michaela, Banaszkiwicz Boleslaw, Baslarová Iva, Bednařík Pavel, Boháček Jeroným, Borák Mečislav, Cejnarová Andrea, Čermák Miloš, Červinková Alice, Česálková Lucie, Drozenová Wendy, Gáborová Anna, Gainer David, Gogola Jan ml., Goutos Konstantinos, Habřík Zdeněk, Hanousek Pavel, Haviarová Mira, Helge Ladislav, Hladoník Jan, Holtz Andrew, Holý Zdeněk, Hovorka Marek, Hýsek Robert, Jančárek Petr, Ježková Viola, Kaňka Petr, Kašpar Radek, Klimeš Ivan, Korč Petr, Krejzek Petr, Kulhánek Petr, Kvízová Klára, Liebermann Jeff, Lichtag Steve, Malina Jiří, McLane Betsy, Millington Andrew, Motl Luboš, Mulíček Dušan, Novák Ján, Nvotová Tereza, O'Shields David, Petzinger Pascal, Poláková Lenka, Příbyl Lukáš, Schmidt Otakáro, Sklář Marek, Skyba Martin, Štrachonová Petra, Štrobachová Ingrid, Štropková Jitka, Svoboda Roman, Sýkora Jaroslav, Šafařík Bernard, Šaldová Kateřina, Šikulová Lenka, Šimek Vladimír, Šorel Václav, Švarcová

Mezinárodní festival populárně- vědeckých a dokumentárních filmů Academia film Olomouc

Johana, Tenglerová Hana, Testa Antonella, Toufar Pavel, Tuček Josef, Tupá Barbora, Urválková Tamara, Vágnerová Helena, Vaněk Stanislav, Vlachová Kristina

Velkou odezvu měla letos řada diskusních panelů a přednášek, které následovaly po projekcích filmů, například ze sekce Genderr, Experiment na lidech či Tajemství vesmíru. Plné sály diváků dlouze diskutujících s odborníky z různých oblastí jsou pro organizátory impulsem tuto programovou strategii do budoucna ještě více posílit.

STATISTIKY

Návštěvnost letošního ročníku AFO lámala rekordy předešlých let a výrazně předčila i očekávání organizátorů. Do přeplněných sálů zamířilo na více než **121 snímků, 40 besed, panelových diskuzí a úvodů** vedených odborníky a režiséry přes **1320 akreditovaných účastníků**. Přijelo bezmála **100 oficiálních hostů**. Na festival se akreditovalo i **přes 30 zástupců médií**. Celková návštěvnost filmových i nefilmových částí programu čítala **více než 13000 diváků**. Vstup na festival byl i letos **zcela zdarma**.

PARTNEŘI A SPONZOŘI AFO 2009

Hlavní pořadatel:

Univerzita Palackého

Generální partner:

OHL ŽS

Festival podpořili:

Státní fond České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie
Olomoucký kraj
Ministerstvo kultury ČR
Farnak
Anag
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Statutární město Olomouc

Partneři:

Grapo
Prejection Wall
MFDF Jihlava
Arigone
Student Agency
Profit
US embassy
Muzeum umění Olomouc
Divadlo hudby Olomouc
ABC
olomouc.cz
AutoCont
Corado
HBO
AXN
NOLIMAT
Elsa
Poster Media network
OSA

Hlavní mediální partneři:

Česká televize
Vesmír
Dějiny a současnost
Aktuálně.cz

Mediální partneři:

100+1
Čs. časopis pro fyziku
Cinepur
A2
Host
Literární noviny
Film a doba
Kino / Ikon
ČRo Leonardo
Radio Wave
Koktejl
Deník
Zzip
R1 Morava
ČRo Olomouc
RadioTV.cz
Pressweb.cz
25fps.cz
kultura21.cz